

Rosario Irazabal Zarrabe
Arratzu, Bizkaia (1939)

Aurkibidea

Biografia

Belendiz auzoko Barrueta baserrian jaio zen 1939ko maiatzaren 10ean. Gurasoei baserriko lanetan lagundu eta hamalau urtera arte ikasi zuen bertako eskolan eta 15-16 urterekin josten hasi zen. Bilbon “Corte y confección” egin zuen jostun titulua lortuz eta ordutik jostun moduan egin izan du lan. 23 urterekin ezkondu eta Zornotzara etorri zen bizitzera. Bere familia osatu eta bertan geratu izan da bizitzen.

Zintak

ART-005

- **Proiektua:** Zornotzako Urritxe institutuko ikasleen grabazioak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Estankona, Ane - Lezama , Irati
- **Data:** 2012-01-04
- **Iraupena:** 8 min
- **Euskarria:** DVD
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea
- **Transkribatzailea(k):** Lezama , Irati

Pasarteak

1. Eskola eta zigorrak

- **Erref:** ART-005/002
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:00:07. **Bukatu:** 00:01:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Eskolako atean Cara al Sol, eta "¡Viva España!" abestu behar izaten zuten, barruan, ostera, La Salve. Zapatuetan gustuko zuen zigortuta egotea, zapatuetan ere eskolara joan behar izaten zuten-eta. Zigortuta egonez gero jolasten gelditzen zen etxera joan barik eta horrela ez zuen joan-etorririk egin behar. Bere amamak zapaturo labeko sua egiten zuen, ogia.</p>

2. Dotrina eta 3 pezetako paga

- **Erref:** ART-005/003
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:01:36. **Bukatu:** 00:02:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:

Abadeagaz jaso zuen dotrina. Mutilei txitximurka egiten zien eta galtzarpea markatuta izaten zuten. Domeketan 3 pezetako paga izaten zuten, eta Uherkako tabernara joaten ziren. Behin 3 pezeta gorde zituen eta oraindik han daude.

3. Gaztetako parrandak

- **Erref:** ART-005/004
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:02:27. **Bukatu:** 00:04:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

<p>Gaztetan, astelehenak domekan baino gustukoagoak zituen Gernikara joaten zirelako eta mutilekin dantzan aritzen zirelako. Etxera heltzerakoan, amumaren errieta jasotzen zuten. San Pelaioetan auzokoek komisioa antolatzen zuten; behin, oskorri taldea ekarri zuten Udalak emandako diruarekin, baina ez zitzaien dirua heldu eta beraien jarri behar izan zuten beraien poltsikotik. Kontzertu hori zela-eta, abadea haserretu egin zitzaien. "Carrera de cintas" egiten zuten.</p>

Transkripzioa

- Ta gero ba Irati ta honen edadie genkonien Gernikera joaten giñen astelehenetan, ta astelehenetan pasetan giñen Gerniken, oso ondo, oso oso ondo astelehenetan, domeketan baiño asko hobeto.

- Askoz hobeto.

- Askoz hobeto pasetan giñen, ze eitten gendun beraniantiekin ta dantzan. Praka zurixekin ta etorten zien Artiatik eta Busturittik-eta etorten zien holan. Ta gero harekin jantzan eittiarren pieza bat, ba gero miñe kanpoan dogule joaten giñen Belendizerarte, ariñeketan, bide guztixe ta gero etxera aillegetan giñenien amumak ba, “dale que te pego” emoten oskun, ze lelengo aittittek bero-bero eitten eban amuma: “horrek ez deke lotsarik, horrek, horrek umiek ez dogu jakin eduketan ta oin holakoak urten dabe”. Ta gero bera joaten zan ogera ta amuma geratzen zan geuri itxeraitten ta gero amumak emoten oskun “leña”

- Tarie.

- Klaro, tarie emoten oskun. Ria Gabonak eb Maria Angeleseri eta guri be bai. Ta gero San Pelaixoetan ta holan ba ondo pasete giñen, eitte gendun komisiñoa, bueno, gazte guztixek egoten giñen. Ta orduen ekarri gendun urte baten Oskorri, urten barri egoan, baia emon oskuzen /emoskuzen/ aiutamientuek nik ez daitt zemat hamar mille pezeta-edo, orduen pezetak izen zien ta, ez daitt zemat emon oskuezan /emoskuzen/, baia zor ein gendun beste harenbeste. Ta klaro, gazte guztixek ipiñi biher izen gendun falta zana aiutamientuek /emobanetik/ emon ebanetik aparte ba harek pagetako. Ba bai, baia ekarri ein gendun Oskorri ta abadie hasarratu jakun ze ez dakit zelako abestixe eukin eben ta esaten eban “astoak eleizan kantetea”, edo holako zeozer esaten eban abestixek da gero abadie hasarratu ein jakun ha ekartiarren, baiña bueno, guk ekar gendun. Gero eitten gendun “carrera de cintas”. “Carrera de cintas” bordeu eitten doskuezan ta bueno, bien arte edo hiruen arte erregalete gendun bat, ta gero etorten zien mutillek ba kanpotik, Artiatik, Kortezubittik, Forutik bizikletan ta holan ziritxu bet emoten dotseguen, “dzzzi” sartzeko han arotxuen da /ataateben/ ataraten eben ta oniño izeko Ramonik eta nik erregaleniko bat Muxikeko baserri baten dau zinttie gordeta.

4. Zornotzako mutilak Gernikara

- **Erref:** ART-005/005
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:04:36. **Bukatu:** 00:05:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Senarra Zornotzakoa du eta Zornotzako mutilak Gernikara joaten zirenez dantzara, bertan ezagutu ziren. Gazterik ezkondu zen, 23 urtegaz.</p>

Transkripzioa

- Ta gehixau zer esango dotsuet ba neskak. Gero, gero etor zien aittite ta honek Gernikera ze Zorrontzatik mutillek danak etorten zien Gernikera ez daitt ze egon zan, danak Gernikera! Ta gero ba aittittegaz hasi nitzen ezkerro, batien hasarratu ta bestien aisikidetu, ba majo baten ibili giñen. Ta gero gazte gaztetan ezkondu be ein giñen ta ezkondu biherrik ta holan ez gendun euki, kontuz, suabe-suabe, baiña ezkondu nitzen ni hogeta hiru

urtegaz ta aittittek lau, bos, sei, zazpi, hogeta zazpi urtegaz. Gero etor zien amatxu ta osaba ta gero honek jaboten ein gendun nehikoa.

5. Plazara saltzera

- **Erref:** ART-005/006
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:05:11. **Bukatu:** 00:06:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Baserrian behar asko egiten zuten. Piper eta tomate asko zuten. 3 soro izan zituzten piperrez beteta. Amuma joaten zen plazara; gerora bera joan zen.

6. Gari-jotearen ostean Gernikara; ogerleko bateko paga

- **Erref:** ART-005/007
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:06:13. **Bukatu:** 00:07:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Uda partean gari-jote sasoia izaten zen. San Roketan, Gernikako jaietan, gari-jotearen ostean irteten ziren. San Roketxu egunez, abuztuaren 17an, gaueko ordu biak arteko baimena izaten zuten. Merkurio iturriaren ondoan hartzen zuten etxerako taxia. Paga ogerlekoa izaten zenean, 2,5 pezeta zineman gastatzen zuten eta beste erdia ogia eta pastela erosten.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-06-27

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com